

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—

V upravi prejemov mesečno K 1-70

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna politivsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna politivsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upraviništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ograke poštne
bran. račun št. 23.511. — Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 6 strani.

Javno mnenje v Italiji.

Dostojanstvenik, ki ima veliko osebnega stika s političnim svetom v Italiji, nam iz Rima piše:

Rim, 10. dec.

Ob priliki obnovitve trozvezne uteg-
ne nemško časopisje v Avstriji zopet
poudarjati prisrčnost razmerja med
monarhijo in italijanskim kraljestvom.

Dasi nočem o tej zvezi kot taki iz-
reči zase nobene sodbe, se mi zdi po-
trebno resnici na ljubo poudarjati, da
laška javnost obnovitve trozvezne ni sa-
mo popolnoma hladno sprejela, marveč
jo smatra naravnost kot neljubo dejst-
vo. O kakih prisrčnih čustvih do sosed-
ne monarhije pa ni med italijanskim
ljudstvom celo nič zaslediti.

Italijanska javnost stoji popolno-
ma pod vtisom zmag balkanske zveze
in čuti do nje odkritosrčne simpatije,
kakor morda razum ruskega noben
drugi narod. Italijani vidijo v osvobo-
ditni vojski na Balkanu odmev njihove-
vega lastnega »rinascimenta« v prete-
klem veku in so na to ponosni, vrh tega
pa prinese dobička tudi »latinski« po-
sestrimi, Rumuniji, in prijateljskemu
helenskemu narodu.

Ne da bi se bal, da me bodo dogod-
ki prihodnosti dementirali, morem iz
mnogih znakov, ki vro zdaj na dan iz
laške duše, sklepati, da vodi Italijane
pri tem zlasti nasprotstvo do Avstrije.
Italijani upajo, zdaj na balkanskem
polotoku dobiti dobrih prijateljev, ki
bi mogli pomen Adrije za Italijo le še
podvojiti. Odtod si razlagam tudi na-
ravnost entuziasmičnega navdušenja cele
laške javnosti za Srbijo. Značilno je, da
so Italijani naglašanje oficioznega ča-
sopisja, da je italijanska vlada glede
Drača z avstrijsko solidarna, narav-
nost z nejevoljo sprejeli in razlogov
vlade niti še danes ne morejo in nečejo
razumeti, pač pa so z odobravanjem
spremljali akcijo di San Giuliana v
Atenah, da Grki ne zasedejo Valone.
Proti srbskemu političnemu vposestve-
nju ob Adriji bi Italijani nič ne imeli,
nečejo pa, da se ustali v Valoni ka-
ka sila. Kakšno smer to kaže, je čisto
jasno.

Italijanska vlada seveda dela ne-
koliko drugačno politiko, kakor si je
želi javnost, pa gotovo ne iz ljubezni
do Avstrije. Toplih člankov ob obnovit-

vi trozvezne tudi v oficioznem časopisju
nisem ne včeraj ne danes zasledil, pa
jih čisto gotovo tudi ne bom, pač pa
se je že začela na vse strani polemika.
Ne dvomim pa, da se bo v Avstriji po-
točila v časniki marsikatera solza gi-
njenosti nad intimno prisrčnostjo od-
nošajev z Italijo. Jaz opozarjam le na
to, da se rimskemu oficioznemu časo-
pisju pri komentiranju obnovitve tro-
zvezne pogodbe ni z nobeno rečjo tako
zelo mudilo, kakor s tem, da je poudar-
jalo, da je pogodba ostala do slednje
večje neizpremenjena in da Italija
vsled tega lahko dela isto politiko ka-
kor jo je doslej.

Macchiavelizem italijanske politi-
ke je treba poznati. Saj imajo prav,
kajti danes ne pozna internacionalna
politika nobene morale, toda v Avstriji
se glede tega, vsaj kar se Italije tiče,
vendar le še vedno radi motijo. Le to
je, kar je treba s stališča avstrijskih
interesov poudarjati.

Italija bo delala nemoteno dalje,
kakor je, in ni dvomiti, da bo dosegla
še večjih uspehov na vseh poljih. Glede
Rusije in balkanske zveze je gotovo, da
bo Italija storila, kar le more, da vzdr-
žuje z njima tesno razmerje. Kaj bo
glede Albanije, to se še odteguje vsa-
kršnim kombinacijam. Bati se je, da
bo Italija novi položaj na oni strani
Adrije znala boljše izrabititi nego Av-
strija.

Končno pa bo laška javnost skuša-
la iz obnove »prisrčnega« razmer-
ja z monarhijo vleči tudi moralen do-
biček, kar se tiče »nerešenih bratov«
v Primorju. Da bodo avstrijski državni-
ki tako prijazni, da bodo različne take
nasvete iz Rima radi upoštevali, to z
gotovostjo pričakujem.

Državni zbor.

Križa v parlamentu.

Težišče situacije je v justičnem od-
seku. V razpravi je načrt zakona o da-
javah prebivalstva za armado v slu-
čaju mobilizacije. Odsek šteje 26 čla-
nov, med katerimi jih je 15, ki načelo-
ma ne nasprotujejo zakonu, ampak so
od vlade zahtevali samo nekatere iz-
premembe. Ta načrt so namreč izdelali
v vojnem ministrstvu, zato so nekatere
določbe preveč robate in za juriste ne-
prebavljive. Vlada je dovolila nekatere
izpremembe, s katerimi bi se večina še
sprijaznila, ako vlada v izvršilni na-
redbi ublaži določbe. Tudi to je vlada

obljubila. So pa posamezni člani, ki ne
verujejo obljubam. Najodločnejše se
upirajo zakonu češki radikali in soci-
alni demokratje. Češke radikale za-
stopa v odseku edini dr. Hübsch-
mann, ki pa izda za trojico, ker go-
vori po cele ure. Moralno ga podpirajo
socialni demokratje dr. Witt, dr. Ren-
ner in dr. Liebermann, češka poslanca
dr. Körner in Bukvaj, Rusina dr. Dni-
strianski in Kurilowicz ter dunajski
leberalni poslanec dr. Ofner, ki ne pri-
pada nobeni stranki. Hrvatsko-sloven-
ski klub zastopa Fon, ki je podpred-
sednik, in dalmatinski poslanec dr.
Baljak. Včeraj je odsek zboroval celih
13 ur in dovršil prvo skupino načrta,
ki je razdeljen v štiri razprave. Ključ
situacije imajo češki radikali, s kate-
rimi se venomer vrše pogajanja. Si-
noči okoli poldvanajste ure so odgo-
varjali, da se hočejo danes odločiti. Do
11. ure niso bili gotovi, odložili so do
3. ure. Sklenili so, da z grofom Stürgk-
hom več ne občujejo, ker je včeraj v
seji justičnega odseka zaklical: »To
početje je sramotno!« Naprosili so na-
čelnika poljskega kluba, dr. Leona, naj
on posreduje. Do 6. ure se kompromis
ni posrečil in po zbornici kroži govo-
rica, da bode justični odsek zboroval
celo noč. Ako namreč justični odsek
ne reši tega zakona, je mogoče, da bode
v soboto državni zbor odgođen. Ako
more v odseku en sam član z obstruk-
cijo zavlačevati razpravo več dni, mo-
re dvajset njegovih tovarišev v zbor-
nici onemogočiti pravočasno rešitev.

Danes je v odseku prvi govoril
mladočeški poslanec dr. Körner o dru-
gi skupini, ki obsega §§ 4. do 9. Nagla-
sal je, da njegova opozicija ne velja
vladi ali zakonu sploh, ampak posa-
meznim prestrogim določbam, katere
naj bi se ublažile. Nocoj se odloči
križa.

Podpore družinam.

Zbornica je danes tudi v tretjem
branju sprejela načrt zakona, ki določa
podpore revnim družinam, ako so nji-
hovi reditelji mobilizovani. Temu za-
konu se resno ni upirala nobena stran-
ka, ker more v slučaju vojske le ko-
ristiti revnemu prebivalstvu. Brambni
odsek je v dogovoru z vlado sklenil
več izprememb. Zakon določa o bistvu
podpore ali odškodnine ženi, zakon-
skim in nezakonskim otrokom, sestram
in bratom ter staršem, ako je poklican
v aktivno službo gospodar, odnosno
družinski oče, ki je s svojim zaslužkom

preživljal družino. To pravico imajo
tudi mali kmetje in obrtniki, ki vzdr-
žujejo svoje družine brez poslov in po-
močnikov. Ako pa mobilizovani redi-
telj dobiva svojo plačo ali pa je toliko
premožen, da družina ne trpi pomanj-
kanja, nima pravice do podpore. Ta
določba § 3. je najslabša, ker bodo ko-
misije razsojevale o premoženjskih raz-
merah. Komisije bodo sestavljene iz
političnega zastopnika in deželnega
odborna; v občinah s statutom bodo žu-
pani imenovali tretjega člana. Torej
bode v komisiji trije članov odločeval
zastopnik politične oblasti kot pred-
sednik. Podpore bode določila vlada v
naredbi.

V podrobnih razpravi je govoril po-
slanec Hladnik, ki je izvajal:

Splošno sem zadovoljen s predlogo,
kakor jo je izdelal brančni odsek. Le
k točki drugi § 3. hočem nekaj besedi
izpregovoriti. V drugem odstavku je
rečeno: »Samostojni mali kmetovalci,
kateri obdelujejo svoja zemljišča z dru-
žinskimi člani brez tuje pomoči, in
samostojni obrtniki, ki izvršujejo obrt
brez pomočnika, se smatrajo glede pra-
vice do podpore enakimi z delavci.«
Mali kmetovalci so posestniki, ki ima-
jo zemljišča do 5 ha. Prav lahko se
zgodi, da taki kmetovalci nimajo od-
rastlih otrok. V takem slučaju je pri-
stojen tudi mali kmetovalec najeti po-
moč, ako hoče poljska delo pravočasno
opraviti. Vinogradniki so v veliki ve-
čini prav mali kmetovalci, in vendar
navadno najemajo delavce, da se vino-
grad, če mogoče, v enem dnevu pre-
koplje. In če delavcev ne more plačati,
gre sam k sosedu kopat, da dobi v po-
vračilo od njega enega delavca. Po-
dobno je ob času košnje ali žetve. Vsled
tega bi ob času mobilizacije njegovi
družinski člani izgubili pravico do
podpore!

Ali vzemimo malega obrtnika, ki
vodi svoj posel sam. Lahko se pripeti,
da ga bolezen položi na posteljo za več
tednov. In če v takem položaju dobi
pomočnika, da mu njegovo malo obrt
nadalje vodi, izgubi njegova družina
pravico do podpore.

Reklo se mi bo: Na take slučaje se
bo vendar morala politična oblast ozi-
rati. Le prerado se zgodi, da se naši
uradniki, kadar gre za priprostege člo-
veka, opirajo na besedilo, ne pa na
zmesel zakona. Pri ubogih ljudeh se
rado varčuje. Mogočni in bogati že dobe
sredstva, da si pomagajo.

LISTEK.

Roža sveta.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

»Ali si gluhi in slepi?« odvrne God-
vin. »Ali ne vidiš, da se je oni zlodej
zagledal v Rozamundo in se je name-
rava polastiti?«

Wulf pa se je zadr:

»Prisegam, da pošljem pri prvi pri-
liki njegovo dušo v pekel in tudi, če bi
ji najina morala družbo delati!«

»Tako je,« odgovori Godvin, »videl
sem, da je le malo manjkalo, da se ni
kaj tacega že danes zvečer zgodilo. Ali
pomni, da je potem konec nas vseh.
Počakajmo toraj, da udarimo, ka-
dar moramo — da rešimo če mogoče
Rozamundo.«

»Kdo pa ve, če se še enkrat ponudi
tako ugodna prilika?«

»Med nakitom, ki ga je imela Ro-
zamunda okoli pasu, sem opazil z dra-
gulji obdan nož,« pravi Godvin. Smeva
ji zaupati, da ga zna rabiti, če bo treba,
potem pa sme i nama zaupati, da
storiva vse, kar je v najini moči. Umr-
la bova vsaj, mislim, tako, da bodo to
še dolgo pominili v teh gorah.«

Med tem pogovorom sta dospela
do roba trate, kjer sta se ustavila in
umolknila; naenkrat se je prikazala iz
sence nekega cedrovega drevesa sa-
motna ženska v beli halji.

»Pojdiva,« je rekel Wulf, »tu je zo-
pet ena s svojo prokleto kupico.«

Pa predno sta se obrnila, je smuk-
nila ženska prednje in odgrnila pajčo-
lan — Masuda.

»Pojdiva z menoj, brata Peter in
Janez. Marsikaj vama imam povedati.
Kaj! Nočeta piti? Vesta, to je najpa-
metnejše.« In razlila je kupico po tleh
in pohitela pred njima dalje.

Tiho kakor duh je hitela, se prika-
zala zdaj na odprtih jasih, zdaj zopet
izginevala v gosti temi cedrovih vej;
naposled je dospela do gole, samotne
skale, ki je stala skoro ob robu brezna.
Tej skali nasproti je ležala velika
grobja, kakor so jih stari narodi po-
stavljali nad trupli svojih mrtvecev. V
grobja pa so vodila debela vrata, ki
so bila čudovito skrita v grmovju. Ma-
suda je vzela izza pasa ključ, se ozrla
naokrog, da se prepriča, če so sami, ter
jih odprla.

»Vstopita,« je rekla ter ju potisnila
pred seboj naprej.

Ubogala sta jo in slišala, ko je za
seboj od znotraj zaprla vrata.

»Sedaj smo nekaj časa na var-
nem,« je rekla in vzdihnila, »ali jaz
vsaj mislim, da smo. Popeljem pa vaju
na kraj, kjer je bolj svetlo.«

In prišla ju je za roke ter stopala
dalje po zlozni brežini, kjer so ugleda-
li mesečino in pri njeni svetlobi spozna-
li, da so stali pri vходу v neko jamo,
ki je bil zakrit z grmovjem. Iz brezda-
njih globin spodaj do te odprtine se je
vzdigoval greben, skalnat hrbet, ki je
bil strm in ozek.

»Poglejta edino pot, ki pelje iz ma-
sijske trdnjave, če ne štejemo one čez
most,« je rekla Masuda.

»Kaj slaba je,« reče Wulf in strmi
navzdol.

»Tako je, pa vendar jo zmorejo
skalovja vajeni konji. Spodaj je dno
prepada in nekako miljo daleč na levi
tokava, ki drži do vrha gore in svobo-
de. Ali se je nočeta zdajle poslužiti?
Ob jutranji zori sta lahko že daleč od
tod.«

»Kje pa ostane gospica Rozamun-
da?« vpraša Wulf.

»V haremu gospoda Sinana — to
se pravi, prav kmalu,« odgovori hlad-
no Masuda.

»Ne reci tega!« vzklikne in jo pri-
me za roko, Godvin pa se je naslonil s
hrbtom na jamsko steno.

»Čemu bi prikrivala resnico? Ali
nimata oči, da bi videla, da se je zagle-
dal v njeno ljubkost — tako kot dru-
gi? Poslušajta: pred nekaj časom je
moj gospod Sinan slučajno izgubil
svojo kraljico — kako, nam ni treba
povpraševati, govori se pa, da se je je
naveličal. Z ozirom na postavo žaluje
zdaj mesec dni za njo, od polne lune
do polne lune. Dan po polni luni pa —
to je, od danes tretji dan — se lahko
zopet oženi in po mojih mislih bomo
imeli svatbo. Dotlej pa je vajina sestra
varna kakor takrat, ko je bila še do-
ma na Angleškem, predno je imel Sa-
ludin svoje sanje.«

»Radi tega,« je rekel Godvin, »mo-
ra v tem času ali pobegniti ali umreti.«

»Se tretja pot je,« odgovori Masu-
da in zmigne z ramami. »Ona lahko
ostane in postane Sinanova žena.«

Wulf sikne nekaj skozi zobe, nato
pa grozeč stopi proti njej rekoč:

»Reši jo, ali —«

»Brzda se, romar Janez,« reče Ma-
suda in se nasmeje. »Ako jo rešim, kar
bo težko, se ne zgodi iz bojazni pred
tvojim mečem.«

»Zakaj pa, Masuda,« vpraša God-
vin z žalostnim glasom. »Da bi tebi ob-
ljubila denar, bi bilo brez smisla.«

(Dalje.)

Koliko lepih zakonov imamo na papirju! Mi imamo n. pr. zakon, da naj dobe podporo družine rezervistov, kadar so poklicani k vojaškim vajam. Toda kako redko in težko se take podpore dobe! Veliko je pisarij, zaslišanj in uspeha skoro nič. Zdi se mi, kakor da bi bili v naši državi zakoni za to, da državljanom delajo neprijetnosti in težave, ne pa da bi jih ščitili!

Vsled tega se pa tudi ni čuditi, ako državljan, ki ima od državnih organov samo sitnosti in kazni pričakovati, nimajo za državo iste navdušenosti, kakršno bi mnogi želeli. Mnogo stotisočev naših državljanov biva v prekomorskih deželah. Ako bi domovino zadel nesreča in prišla v stisko, potem se mi zdi, da bi oni domovini ne prihiteli s prvim parnikom na pomoč, kakor to beremo o državljanih drugih manjših držav.

Da ne bo samovolja uradnikov določevala, katerim kmetovalcem in obrtnikom je podpora dovoljevati, katerim ne, predlagam tole resolucijo:

»C. kr. vladbi se naroča, da določi v izvršilni naredbi podpore družinam vseh kmetovalcev in obrtnikov, ki ne plačujejo osebne dohodarine.«

Ta resolucija je soglasno obveljala. Glasovanje je vodil podpredsednik vitez Pogačnik.

Vojaški novinci.

Zbornica je danes pričela razpravo o vojaških novincih za l. 1913. Češki radikalec Kalina je govoril nad dve uri, da zavleče sejo justičnega odseka. Poljski socialni demokrat Klemensiewicz in rusinski poslanec Romančuk sta izjavila, da glasujeta za novince v dokaz protivnosti proti carizmu. Govori se, da utegnejo biti vojaški nabori mnogo preje, nego zadnja leta.

Seja se je zaključila ob četrti na 6. zvečer. Za jutri je zopet napovedana seja.

Proračunski odsek

se je zbral po seji zbornice. Seje se udeležujejo finančni minister, železniški minister, minister javnih del, poljedelski minister in trgovinski minister.

Poslanec Gostinčar

vpriša načelnika, če more zagotoviti, da je enunciral, da se izvede o začasnem proračunu glavna in podrobna razprava skupno. Z ozirom na položaj, v katerem se zdaj zbornica nahaja, predlaga konec seje. Predlog poslanca Gostinčarja odkloni odsek s 37 proti 4 glasovom.

Poslanec dr. Korošec

stavi več vprašanj glede na zapisnik o zadnji seji, na katero predsednik odgovarja. Nato govorita poslanca Diamand in Stanek, nakar predsednik sejo zaključuje.

Diplomatični položaj.

Avstrijska diplomacija menda še zdaj ni gotova, kako naj uveljavi svoje zahteve nasproti Srbiji. Čisto jasno je, da na Dunaju mešati položaj dve struji, vsled česar se nobeden več ne spozna, pri čem smo.

Eni hočejo; da se konflikt s Srbijo radikalno in takoj reši. Ali mislijo zgolj na ukrotenje Srbije, da bi Severno Albanijo zapustila, ali pa na aneksijo celega kraljestva, se ne ve. Sklepati je, da ta bojovita struja upa, da bi si mogla Avstrija celo še »pot v Solun« izvojevati.

Ta struja je tudi, ki afero Prochaska pretirava.

Druga struja je za mir. Samo to menda še ni gotovo, ali želi tudi ta stranka, da se s Srbijo takoj pomeni, ali je pripravljena počakati rezultata posveta poslanikov v Parizu. Enkrat smo slišali, da se Srbiji stavi že ta teden ultimat, zdaj pa je ta govorica zopet utihnila.

Vmes je prišla izprememba na najvišjih vojaških mestih, ki ni na javnost posebno ugodnega vtisa naredila.

Naša zunanja politika nosi v tej kritični dobi pač vse drugačen značaj nego značaj enotnosti. Danes tako, jutri zopet narobe. Danes se v nemškem časopisju pisari, da se v Srbiji borita vojaška stranka in vlada in da Pašić ne bo mogel armadne stranke ukrotiti. Mi tega ne verjamemo in menimo, da so Srbi velikobolj pametni nego naši avstrijski Nemci.

Avstrijsko-srbsko vprašanje.

Zemun. Na konaku v Belgradu se je pribil oklic, ki poziva kralja Petra, naj z orožjem oprosti brate onkraj Save in Donave, če pa tega ne stori, naj se umakne pogumnejšemu možu. Kralj je tudi dobil tak oklic, ki ga je veliko častnikov podpisalo.

Belgrad. Zatrjuje se, da se Turčija izjavi za srbsko pristanišče ob Jadranskem morju.

Belgrad. Poročilo »Vossische Zeitung« o razdelitvi Albanije med Avstrijo in Italijo je tu povzročilo razburjenje. Listi ostro napadajo Avstrijo in Italijo.

Belgrad. Vojaške priprave se zelo hitro nadaljujejo. Neprestano dohajajo vojaški vlaki. Vojni minister se je dolgo časa posvetoval s kraljem. V belgrajski trdnjavi so že razpostavili 80 topov.

Belgrad. Pašić je odpotoval v Skoplje. Iz Skopelja se vrne s prestolonaslednikom v Belgrad nazaj. Baje hoče v Skoplju pregovoriti vojaško poveljstvo, da se ne upira eventualnemu zadoščenju v aferi Prochaska.

London. Iz Pariza se poroča: Balkanski delegati sodijo, da je Srbija opustila svojo zahtevo po lastnem pristanišču ob Jadranskem morju in hoče doseči le prosto pot v kako albansko pristanišče.

Dunaj. Po avdienci pri avstrijskem cesarju je izjavil srbski poslanik dr. Simić nekemu uredniku »N. Fr. Presse«: Vlada je bil z menoj zelo milostljiv in je obžaloval, da zapustim Dunaj. Tudi mednarodnega položaja sva se dotaknila. Upati je, da se mednarodni mir ohrani.

Budimpešta. Honvedni minister Hazai je izjavil nasproti ogrskim poslancem, da se lahko položaj optimistično presoja. Neki poslanec je pripomnil, da če ostane položaj napet, bo zelo škodovalo deželi in bi bilo boljše se vojskovati. Hazai je nato odgovoril: Sodite površno, ker ne veste, kaj je vojska, ki bi več gospodarsko škodila, kolikor škoduje sedanji napet položaj. Ni povoda za črnogledni pesimizem. Upam, da se vse gladko reši tako, kakor mi želimo in brez vojske.

Vprašanje balkanske zveze in miru.

Belgrad. Neki diplomat je predlagal, naj se proglasi Solun za glavno mesto balkanske zveze in tako prepreči bulgarsko-grški spor za mesto.

Bari. Tu je izbruhnil bojkot proti grškim trgovskim ladjam, ker so Grki zarabili parnik »Adriatico«.

Budimpešta. »Az Est« objavlja razgovor z ruskim ministrskim predsednikom Kokovcem, ki je izjavil: O Rusiji sedi inozemstvo, da skrito in zahrbtno postopa. Zagotavljam, da nimamo skrivnih vrat in skritih ključavnic. Igramo z odkritimi kartami.

Dunaj. Politična korespondenca poroča iz Sofije: Iz več znamenj sklepajo, da se mirovna pogajanja v Londonu ne sklenejo tako hitro, kakor to bulgarska vlada pričakuje. Bulgari zahtevajo tako Odrin, kakor tudi Bunar Hišar in Lüle Burgas. Bulgari hočejo oba obrežja reke Marice, kakor tudi Solun in Bitolj. Iz Pariza se pa poroča, da upajo, da se v Londonu hitro sklene mir.

Berolin. Danev je došel 12. t. m. dopoldne v Berlin in se je ob 1. uri popoldne odpeljal iz Berlina. V hotelu Esplanade se je posvetoval z bulgarskim poslanikom Gešovom, nato se je pa odpeljal h Kiderlen - Wächterju, s katerim je v navzočnosti državnega podtajnika Zimmermanna skoraj 2 uri konferiral. Zastopnikoma »Vossische Zeitung« in »Berliner Tageblatt« je Danev izjavil: Namen mirovnih pogajanj je zgolj človekoljuben. Stremimo za tem, da se strážno prelivanje krvi konča in da se razcvete na razvalinah novo življenje tudi Turčiji. Ustvarili bi radi med Turčijo in balkanskimi državami take politične in gospodarske razmere, ki naj bi bile obema deloma blagotvorne. Zadnjo besedo o Odrinu govori konferenca. Med Bulgarijo in Rumunijo so razmere zelo dobre. Glede na nevarnost vojske med Avstrijo in Srbijo je Danev izjavil, da od konference poslanikov veliko pričakuje.

Belgrad. Poroča se, da je Novaković Poincaréju v imenu balkanske zveze izjavil, da glede na Valono Grška prizna laški in avstrijski protest, a da balkanska zveza zahteva, naj se Valona ne prikloni samostojni Albaniji, marveč postavi pod protektorat Angleške. Poincaré je baje izjavil, da se strinja s predlogom, ki ga hoče zastopati pri konferenci poslanikov.

Solun. Promet z Bitoljem se je otvoril, a potniki, ki v Bitolj potujejo, morajo dobiti dovoljenje srbskih oblasti.

Pariz. Črnogorski mirovni delegat je izjavil sotrudniku »Tempsa«: Zahtevamo, kar smo z orožjem priborili in sicer v Stari Srbiji Plevlje, Bzopolje, Peč, Djakovo, Plavo, Gusinje in Skader. Če Skadra diplomatskim potom ne dobimo, vderemo z orožjem v mesto.

Pariz. »Echo de Paris« poroča, da je Francija na prošnjo Grčije priprav-

ljena posredovati v sporu med Grki in Bulgari.

Atene. Na otoku Agiusi so otočani odstavili turške oblasti in naprosili Grke, naj otok zasedejo.

Afera Prochaska.

(Od našega vojnega poročevalca.)

Prizren, 13. novembra.

Ker je afera Prochaska zdaj aktualna, prinašamo tu, ne da bi s svoje strani izrekli kako sodbo in zgolj v interesu pomirjenja od nemške žurnalistike zbegane javnosti, poročilo o tej stvari iz **Prizrena**, ki smo ga že delj časa hranili. Veliko stvari smo **zelo omilili** iz zelo umevnega razloga.

Mislím, da Vas bo v polni meri zanimala afera Prochaska, ki so jo dunajski protisrbski listi, polni senzacij o tej stvari tako zelo izkrivili.

Ker Vas bo ta dosedaj še nedovoljno osvetljena afera zelo zanimala, dobil sem o tem nekaj **autentičnih podatkov**, ki jih tu podajam.

Po bojih okoli Novega Pazarja, se je turški poveljnik Bahtijar - paša umaknil s svojimi vojaki in s štirimi topovi na Ljumo. (Gorovje pri Prizrenu. — Op. ur.) Prochaska je poslal za njim ljudi, da ga zadrže od umikanja in ga pozovejo nazaj v Prizren. Ker se Bahtijar ni dal pregovoriti, ga je Prochaska zagotavljal, da sta Mitrovica ter Belgrad že od neke vlasti zasedena.

Ko je po borbi na Zborcih in Dutehanu en oddelek srbske konjice, sledeč pozivu najuglednejših Prizrenčanov (Srbov, Turkov in kat. Arnavtov), došel v Prizren in ga zasedel, je konzul Prochaska sam, kakor tudi po svojih zapupnikih izražal nasproti Turkom in Arnavtom mnenje, da je srbska armada maloštevilna. Že so se Turki in Arnavti tudi k temu mnenju nagibali ter bi moglo priti do česa, da se ni lotil stvari vrlo - ugledni Srb - Prizrenčan. Cvetko Blagojević, ki govori dobro turški. Na zborovanju najuglednejših Turkov in Arnavtov, ki se je vršilo v sredini mesta pri Ešah-pašini džamiji in kjer se je sklepalo o tem, kakšno stališče naj mesto nasproti srbski okupaciji zavzame, je Blagojević govoril približno te-le besede:

Če ste vsi za to, da pogazimo dano besedo in mirno predajo mesta in da se bijemo, prav. Tudi jaz se bom po tem ravnal. Toda pomislite dobro. Mi smo dali besedo, da se udamo in da ostanemo mirni. Zato nas je srbski poveljnik zagotovil, da se nam ne skrivi niti las na glavi. Če pa prelomimo besedo in počasi samo en strel proti srbskim vojakom, tedaj nas bodo Srbi napadli, porušili naše domove in se maščevali nad nami. Nobeden nam ne bo mogel pomagati; nam ne bo mogel zgraditi porušeni hiši, nam ne bo oživel žena in otrok.

To je učinkovalo. Turki in Arnavti so odbili nasproten nasvet in ostali mirni.

Ko so v Prizrenu in Metohiji (Rodovitna pokrajina okoli Djakovice in Peči. — Op. ur.) zaznali za vspehe srbskega orožja, je Prochaska svetoval Prenk-paši, naj Arnavti zahtevajo varstvo Avstrije pismenim potom, ki bo potem ukrenila akcijo, da se v teh krajih ohrani prejšnje stanje. Prenk je to sporočil Riza-begu in Bajram Curu. Toda ta dva sta odbila ponudbo, ker Prochasko že odnekad nista imela za dobrega diplomata. Kljub temu pa je nekaj Arnavtov prineslo Prochaski peticije na Avstrijo glede avtonomije teh krajev.

Ko je bila v osvobojenem Prilepu organizovana srbska oblast, je upravitelj mesta pozval vse meščane, da izroče orožje, določivši za to dosti dolg rok. Po preteku tega časa orožja samo oni niso izročili, ki so bili v zvezi z imenovano avtonomistiško akcijo.

Prvi oddelek srbske armade so došli v Prizren 20. oktobra (pravoslavni koledar), a drugega dne je po pričevanju Musa efendija, člana prizrenskega občinskega načelstva, konzul Prochaska poslal svoje ljudi v okoliške arnavtske kraje pozivat Arnavte k neki jako dalekosežni akciji.

Enemu Arnavtu - katoliku je dal Prochaska pet zlatih lir z naročilom, da naj gre v Ljumo in ondi med katoliški organizuje neodvisno gibanje, todati te ideje niso udeležili ter se mirno udali v nove razmere.

Prochaska je angažiral in se tudi dejansko izkazal hvaležnega Prok Sahiju, da bi deloval v istem smislu. Proka so srbski vojaki vjeli in ga ustrelili, ko je svoje nazore jasno razložil. Ker je Prokova žena vedela, kakšni stranki je njen mož pripadal, je pobrala svojo dečo, šla pred avstrijski konzulat in tu kot nora kričala različne jako razburjene kilce.

Ko je Joša Tomić, novinar iz Ogrske, obiskal Prochasko, mu je ta v raz-

govoru med drugim izrazil mnenje, da se utegne srbski vojski ob prodiranju proti jadranskemu morju kaj človeškega pripetiti.

Ko se je štab III. srbske armade nahajal v Giljanu, so semkaj pripeljali pošto, ki so jo vjeli v Ferizoviću. V nji so našli tudi dve privatni pismi konzula Prochaska, eno za mater na Dunaj, drugo bratu v Brno. Obe pismi nosita pečat avstrijske solunske pošte z dne 23. oktobra. Obe pismi sta slične vsebine. Pritožuje se nad nerednostjo pošte, pravi, kako da je Prizren popolnoma lačen, da v njem ni nikake turške vojske, marveč le Ljumljani (prebivalci Ljume, v prizrenski okolici. Op. ur.) Javlja o tedanjih uspehih srbskih armad na Kosovu in je zelo indigneran vsled dejstva, kako da so Srbi zapalili Prištino in klali prebivalce. Toda v celi Prištini ni bila porušena, oziroma zapaljena ni ena hiša in ni nikomur padel niti las z glave, ako je ostal miren.

Hudodelci so pa bili javno ustreljeni ali pa obešeni. V teh pismih govori Prochaska o Srbih in Črnogorcih v jako čudnih izrazih.

Ko je štab III. armade došel v Prizren, se je ruski konzul Emilijanov takoj prijavil generalu Jankoviču in ga posetil. Prochaska pa ni došel, tudi tedaj ne, ko se mu je uradno naznanilo, da je Prizren vzela srbska vojska in vpostavila srbsko upravo. On je rekel, da ne prizna izvršenega dejstva.

Na dan 8. novembra se je v prizrenski pravoslavni cerkvi vršila služba božja za srbskega kralja in za zmago srbskega orožja. Zahvalnici so prisostvovali vsi odličnjaki mesta obenem z ruskim konzulom. Prochaska ni bilo, čeravno ga je mestna občina pravočasno povabila. Nasprotno pa je sam pozval katoliškega župnika Taraboca in kaplana Krasnija, da v katoliški cerkvi na ta dan ne opravljata slovesne funkcije. Duhovnika pa sta bila drugega mnenja in sta opravila slovesno službo božjo. Pri cerkveni slovesnosti je bila navzoča ogromna masa ljudi, posebej na katoliškega ženstva, ki za turške vlade ni smelo niti v svojo cerkev. Udeležil se je je tudi armadni poveljnik s celim štabom ter ruski poslanik v gali. Samo Prochaska ni bilo, ker je ravno ta dan odpotoval v Skoplje.

Oba katoliška dušna pastirja sta vrlo lepo propovedovala, župnik Taraboca v arnavtskem, kaplan Krasniji pa v srbskem jeziku ter slavila srbsko zmago, obečajo, da bodo osvobojeni katoličani zvesti podaniki srbskega krščanskega kralja.

To je vse, kar se je Prochaski v Prizrenu zgodilo.

Tako naš poročevalec.

Strašen položaj na koleri obolelih v San Stefanu.

Turška vlada je določila San Stefanu za tabor na koleri obolelih vojakov. Uradno je naznanila, da je vse preskrbljeno in urejeno, da bolnikom ničesar ne bo manjkalo. Toda motil bi se, kdor bi tej turški obljubi verjel.

Mesto samo ima jako ugodno lego ob Marmarskem morju; Razun tega leži ob carigradski železniški progi. Tudi luka je pripravna za hitro prenašanje bolnikov z ladij.

Bolnike takoj ob dohodu preiščejo, nato pa izolirajo, to se pravi: maženo na sanstefansko ravnino, ki je pretvorjena v neke vrste bolniški tabor. Razmere so grozne. Mnogi bolniki morajo peš venkaj na ravnino, druge zmečejo na vozove, na tisoče pa jih spravijo z železnico venkaj. Kakor hitro pride vlak, stopijo vanj vojaki in naglo zmečejo bolnike ven. Trupla umrlih in umirajočih istotako spravijo na prosto. Mnogi bolniki so tako slabi, da ne morejo do karantenske postaje, marveč popadajo na cesti, odkoder jih spravijo v kraj. Drugi gredo oprti drug na drugega, da bi se ne zgrudili od utrujenosti. Kdor more, gre na zdravniško postajo, drugi umirajo na poti.

Zdravniške preiskave vrše štirje vojaški zdravniki. Tiste, ki so za okužene spoznani, spravijo v vrsto, obdajo z močnim vojaškim kordonom in željezo v karanteno; kdor bi se upiral ali hotel vrniti, ga na mestu ustrelje. Beda, ki so ji izpostavljeni bolniki v karanteni, je nepopisna.

Treba pa vedeti, da se preiskava bolnikov vrši samo po — jeziku. Vse prošnje, da bi se podvzle bakteriološke preiskave, so zaman. Tako pride marsikdo v strašno karanteno med kolericne bolnike, ki je le vsled lakote in utrujenosti obnemogel.

Položaj na polju izgnanih bolnikov je strašen. Nimajo ne zdravniške pomoči, ne postrežbe, ne jedi in pijače — da, celo strehe ne. Na polju so pod milim nebom, kjer begajo sem in tja, po-

polnoma zapuščeni, izpostavljeni mrazu in vetru, dokler ne obnemorejo in jih strašnih muk ne reši usmiljena smrt. Mili klici in obupne prošnje se dvigajo k nebu: Vode, vode! O, Alah, o mati!...

Nekaterim bolnikom se posreči utesiti iz karantene, toda smrt jih navadno prehiti preje, nego pridejo v Carigrad.

Kdaj je tedaj spoznan za bolnega in odgnan na ravnino, tisti je obsojen na smrt. K bolnikom nikogar ne puščajo; ko so hoteli usmiljeni ljudje nesrečnejšem prinesiti okrepčil, jih je straža zavrnila, častniki so jim pa rekli: »Pustite te pse, da pocrkajo! To so strahopetci iz Lozengrada in Lülle Burgasa.«

Tako Turki skrbijo za svoje ljudi v nesreči, tako razumejo delo proti koleri. Evropa je lahko ponosna nanje!

Iz Solije.

Javer-paša.

V Sofijo so pripeljali vjetege turškega zbornega poveljnika Javer-pašo z več drugimi turškimi vjetimi častniki. Za stanovanje so mu odkazali poseben apartament v vojaškem klubu, hrano pa bo imel v hotelu »Bristole«. Bulgarsko vojno ministrstvo mu je nakazalo po 50 levov na dan. Kako odlično se mu godi v bulgarskem vjetništvu, nam najbolje pojasni njegovo pismo, ki ga je pisal svoji ženi in ki se glasi:

»Draga žena, ne boj se zame. Hvala Bogu, zdrav sem in cel. Previdnost je hotela, da sem namesto smrti na bojnem polju zapadel vjetništvu. Včeraj me je sprejel bulgarski car in me obsul z velikimi častmi. Sablje mi niso vzeli. Nikoli nismo mislili, da nas bodo častniki bulgarske vojske vsi brez izjeme tako bratsko sprejeli. Toda njihov sprejem je bil naravnost prijateljski. — Poljubljam očesca hčeri in sinu, Ziji in Fakriju. Slišim, da so se tamkaj pojavile bolezni, zato bodo otroci prav storili, da ne hodijo kamorkoli in da ne jedo kakega sadja. Še enkrat vam pravim, da ne skrbite zame. Brig. gen. Mehmed Javer.«

Pred čataldžo in Odrinom

je vse zdravo in veselo. Vest iz inozemskih listov, da se je med zavezniškimi četami pojavila kolera, niso resnične; med zavezniškim vojaštvom sploh ni nobene nevarne bolezni. Seveda pa je nevarnost zaraženja kolere, ki razsaja v turškem taboru, vsekako velika; zato je bulgarska vlada ukrenila najobsežnejše odredbe

proti koleri.

Osnovala se je posebna bulgarska komisija za odvratanje in zatiranje kolere in vladno glasilo »Mir« pozivlje javnost, da se čim več oseb prikladi za zdravstveno službo.

Vrnitev carske dvojice v Sofijo

se je radi nepredvidjenih zaprek za nekaj dni odgodila; s tem se bodo okoristili pri pripravah za slavnostni sprejem, ki bo zato še sijajnejši.

Turški denar,

kolikor ga je še med prebivalstvom v novoosvojenih krajih, bi Bulgarija rada čim preje izmenjala in prekovala v bulgarskega. »Narodna banka« je izdala proglas, v katerem pozivlje prebivalstvo, naj hitro izmenja turški denar. Banka odkupuje turški denar po jako visokem kurzu, tako da lastniki turškega denarja pri menjavi še dobiček naredijo, ker je kurz turški vrednosti padel.

Železnice v osvobojenih krajih

so, kakor razglasa ravnateljstvo bulgarskih železnic, na celi črti popravljene in se je promet večidel že začel; vozijo kombinirani vlaki bulgarskih in od Turkov osvojenih lokomotiv in vagonov. Na solunski progi je vpeljan reden promet v vseh dosedanjih smereh.

Mirovna pogajanja v Londonu.

Z ozirom na skorajšen začetek mirovnih pogajanj v Londonu zavzema bulgarsko časopisje nasproti Turčiji izredno odločno stališče. Poluradni »Mir« piše: Ne sme se pozabiti, da balkanska zveza z ozirom na svoje sijajne zmage in z ozirom na svojo sposobnost za nove zmage ne bo dopustila, da bi turški delegati po svojem tradicionalnem običaju lokavo zavračali dogovore. Balkanskim narodom bi bilo treba le še malo napora in žrtve, da Turke končno izžene iz Evrope in postavijo križ vrh Aje Sofije v Carigradu. Samo s hitrim sklepom miru morejo Turki še odvrniti od sebe končno katastrofo in si rešiti sedež kalifata — Carigrad. Imeli so dovolj časa, doživeli so že dovolj bridkih razočaranj, da uvidijo, kako so vse njihove druge nade prazne in kako je zanje edina rešitev v tem, da pametno sklenejo mir, ki bi jih mogel zblížiti z

balkansko zvezo. Z dogovori za mir se daje Turkom zadnja priložnost, da ostanejo v Evropi. Ako zamude to priložnost, se bodo znašli v — Aziji.

Iz Srbije.

Položaj v osvobojenih pokrajinah.

V vseh pokrajinah, ki so jih zasedli Srbi, vlada popoln mir in red. Vojaki III. poziva, ki so doslej opravljali varnostno službo v teh pokrajinah, so kot resni stari vojaki izborna rešili svojo nalogo. Sedaj se pa večinoma nadomestijo z orožniškimi oddelki in četami II. poziva.

Arnavti

so se udali v svojo usodo. Kar in kakor je na bojnem polju razsodil meč in puška, to je zanje najvišja, da edina razsodba, ki jo razumejo in se ji pokore. Malone vsi do zadnjega so se udali v novi položaj in izročili orožje, ki so ga imeli velike zaloge — večinoma turške puške, a različnega ustroja in izvira. Branili so se obupno in imeli strašnih žrtev. Ko so pa videli, da je zmaga neizpodbojno na srbski strani in da Srbi ne razumejo nobene šale, so sklonili glave. To je bilo zanje tem huje, ker si niso mislili, da bi imeli kot premaganci iste državljanske pravice, kakor srbsko prebivalstvo. Tako-le so se izrazili o svoji usodi: »Preje ste bili vi raja, sedaj bomo mi. Kismet!« Velik in globok vtis je napravilo nanje, ko so jim srbski vojaki, od katerih so pričakovali le smrti, vsem sestradanim prinesli jedil in z njimi sploh človeško ravnanje. Sedaj so postali že zaupnejši in počasi spoznavajo, da jim bodočnost ne bo tako črna, kakor so si mislili. Turki in kristjani se pa itak izvrstno počutijo v novem položaju.

Turške vojne žrtve.

Vojaški izvedenci so preračunali, da se je od 200.000 močnejše turške zapadne armade rešilo v Janino k večjemu 20.000 vojakov. Vsi drugi — z arnavtskimi četami vred — so razbiti; nekaj se jih je vrnilo domu, nekaj je bilo vjetih, drugi so padli na bojnih poljih. Mrtvih in ranjenih je imela zapadna turška armada v bojih s Srbi najmanj 60 tisoč, vjetih je bilo 20.000. Vjeli, razorožili in nato izpustili so Srbi do 25.000 bašibozukov in kristjanov. Ostali — večinoma Arnavti in domači prebivalci — so pa zbežali na vse strani in se poskrili po hišah.

Svoje mrtve in ranjene so Turki, če so le utegnili, pobrali in vlekli s sabo. Kjer pa niso mogli, so pa svoje mrličje vsaj slekli in sezuli, ker tako zahteva mohamedanska vera. Zato je bilo videti toliko golih ali vsaj bosih mrličev.

Dnevne novice.

+ Volitve v okrajne šolske svete.

Prepozno za včerajšnji list smo dobili iz Mokronoga naslednjo brzojavko: Zastopnikom v c. kr. okrajni šolski svet Krško za sodni okraj Mokronog je izvoljen s 30 glasovi nadučitelj Pirnat, namestnik župnik Bukowitz. Prijatelj je dobil 15, Zupančič 9 glasov.

+ Protialkoholni kongres bo, kakor napovedano, v nedeljo, dne 29. in ponedeljek, dne 30. decembra. Dovolimo si prositi prav lepo, naj bi ta dva dneva ne bilo kakih drugih zborovanj

in prireditve, da se vsa pozornost obrne temu velevažnemu vprašanju in se vsem, ki imajo voljo, dá priložnost, da se ga udeleže.

+ Poslanec Mandić je včeraj vložil nujni predlog za državno podporo po toči in suši oškodovanemu prebivalstvu v občini barbanski v Istri.

+ Iz nekonfisciranega »Primorskega lista«, št. 50, dne 12. decembra, ki piše o avstrijskem sporu, ponatiskujemo konec, ki se glasi: »Star samec je imel psa, ki se ga pa ni megal privaditi, zato vzame palico in ga tepe: »Bom videl, ali ti bom zaukazal, da me boš imel rad, ali ne!« Mislim, da bi za Avstrijo ne bila sramota, ako bi tega samca ne posnemala.«

+ Zmernost, dostojanstvenost, plemenitost, previdnost, razsodnost in nebroj podobnih lastnosti nasvetuje nemško časopisje te dni Srbiji. To so jako modri sveti. Da ne omenimo, kako »zmerno«, »dostojanstveno« in »razsodno« pišejo o Srbiji taisti listi, se hočemo le z enim slučajem baviti. Oficijozna »Kölnische Zeitung« prinaša komentar glede odstopa avstrijskega vojnega ministra Auffenberga, v katerem se pravi, da je mož »delal rad na svojo roko«, da je »krono nadlegoval s spomenicami«, da je storil »velike pogoške pri vojaških nabavah« in končno se mu celo očitajo »gotove osebne manire«. To je hud poper, ki so ga natresli v »Köln. Ztg.« gotovo z Dunaja. Mi pa pravimo, da tako postopanje ni ne dostojanstveno, ne pametno in previdno. Ako se namreč ob slovesu vsakega avstrijskega vojnega ministra njegove hiše tako razgaljajo, kaj si more potem inozemstvo o naših vojnih ministrih misliti? Danes ga listi, ki se ponašajo z dobrimi zvezami, v deveto nebo povzdigujejo, jutri ga slikajo kot čisto nesposobnega. Nekoliko več dostojanstvene razboritosti bi bilo treba ravno tam, kjer jo sicer drugim tako priporočajo.

+ Re gulacija reke Kolpe. Akcija, napraviti reko Kolpo plovno, se vrši na Hrvatskem že dolgo vrsto let. Dne 10. t. m. pa jo je trgovska in obrtna zbornica v Zagrebu zopet znatno pospešila. O tej akciji poroča »Obzor« z dne 11. t. m.: »Reka Kolpa je bila plovna že za časa Rimljanov, kasneje za vladanja Francozov, a tudi še za Bachove vlade. Od tedaj se razpravlja in snuje že več kot 40 let, kako bi se Kolpa zopet napravila plovna. Več načrtov o tem je že narejenih, pa so jih zavrgli, ker so bili neprimerni. Sedaj pa so v poljedelskem ministrstvu v Pešti izdelali novo, sprejemljivo in izvedljivo osnovo, ki določa regulacijo Kolpe od njenega ustja pri Sisek — Čapragu do Karlovca, kar znaša 135 km. Ta osnova bi se dala izvesti z normalnim regulacijskim delom tekom dveh let, stroški pa bi znašali dva milijona kron. Pokrili bi stroške regulacije iz vsote, ki je po zak. članu 49. ex 1908 določena za reguliranje rek. To je tembolj želeli in tembolj upravičeno, ker se gradi železnica Karlovec — Metlika in bi se s tem, da se Kolpa napravi plovna, dobila zlahka (poceni) vodna cesta za prevažanje ravno onih predmetov, katerih izvoz gravitira v Avstrijo, ki pa po svoji naravi ne vzdrže dragih železniških tarifov itd. Zbornica je sklenila naprositi vlado, da se ta akcija kar bolj pospeši. — Tudi za Slovence bi bila regulacija Kolpe gotovo velikega

pomena, ker bi obenem z novo železniško progo znatno povzdignila obojestranski promet. Zato je pozdravljati ta načrt in želeli, da se čimprej res izvede.

— Pokop dr. Vilfana. V Šmartinu pri Kranju je bil dne 11. t. m. pogreb g. dr. Janko Vilfana, odvetnika in deželnega poslanca v Radovljici. Pokopal ga je rajnikov sošolec, prošt dr. Elbert iz Novega mesta.

— Z revolverjem ustreljen. V torek, 10. t. m., zjutraj je krojaški pomočnik, ki je v službi pri Ivanu Udirju v Drulovci pri Kranju, vzel v roke svoj strov revolver, a ta se mu sprožil in krogla zadene vajenca Janeza Rakovca v glavo, da na mestu mrtev obleži. — Ustreljeni je bil star 15 let, doma iz Gorici pri Kranju.

— Nesreča na železnici. Dne 11. t. mes. je peljalo več voznikov opeko proti Mavčicem. Enemu, Koširjevemu iz Jame, se je ob železnični progi poleg Drulovke splasil konj. V divjem diru se je zaletel v zaprto rampo, po prelomil in zavozil na železniški tir. Prihajajoči vlak je konja na mestu ubil, voznik pa je tudi smrtonovarno poškodovan.

— Umrl je slavniti hrvaški gledališki igralec Adam Mandrovič.

— Meso podražili so zagrebški mesarji za 10 do 20 vin. kg.

— Promoviral je v Pragi za doktorja prava g. Radovan Krivic.

— Zahvala. Pogorelci v Trebčevsi na Dolenjskem se iskreno zahvaljujejo mestu Kamniku za podarjene obleke. Bog Plačaj dobrim ljudem!

+ DR. MAVRICIJ VITEZ PL. RÖSSLER, bivši trgovski minister, je 12. t. mes. umrl. V državno službo je vstopil 1881, leta 1884 je bil pozvan v trgovsko ministrstvo. Grof Stürgkh ga je leta 1911 pozval, da je prevzel trgovsko ministrstvo; odstopil je kot minister radi svoje bolezni.

BOŠANSKI SABOR.

ni odgoden, kakor se je pričakovalo, marveč se zasedanje nadaljuje in ima sabor v ponedeljek sejo.

NOVI NEMIRI V SAN DOMINGU.

Norfolk (Virginia). Vojna ladja »New Hampshire« je odjadrjala proti San Domingu, kjer je zopet izbruhnila revolucija.

Primorske vesti.

p Istrska družba sv. Cirila in Metoda je ustanovila v sv. Luciji pri Piranu slovensko šolo, ker so bili tamkajšnji Slovenci brez nje in se je mnogo slovenskih otrok poitalijančilo. Ker je šola dobro obiskana, in ker se Lahi boje, da jim poitalijančevanje ne bo šlo tako hitro od rok, so sklicali preteklo nedeljo v Piranu velik shod. Skrb za ogroženo poitalijančevanje je združila liberalce, »klerikalce« in mazzinijance. Na tem shodu je govoril tudi krščansko-socialni državni poslanec Spadaro za združenje vseh laških strank proti »slovanski povodnji«. Ali je pozabil ta krščansko-socialni mož, kako je prišel do državnoborskega mandata? Če bi ne bili Slovenci zanj glasovali pri ožji volitvi, bi bil obležal, kakor je dolg in širok. Ta njegov nastop si je treba zapomniti za prihodnje čase, ko bo Spadaro zopet potreboval slovenske glasove. Na istem shodu je predlagal neki Fonda, naj meščani bojkotirajo slovenske okoličane in naj ne kupujejo nič od njih. Še neka zanimivost s tega shoda. Združeni Lahi bi hoteli vpreči tudi cerkveno oblast v svoj poitalijančevalni namen. Sprejeli so namreč resolucijo, v kateri zahtevajo od piranske občine, da nujno ustanovi v Sv. Luciji kapelanijo občinskega patronata in dovoli vse tozadevne stroške za ustanovitev in vzdrževanje, da bi tako lahko preprečevali imenovanja Slovanov za duhovnike pri Sv. Luciji.

p Duhovska vest na Gorškem. Novomaški častiti gospod Ivan Mozetič je imenovan za kaplana v Černičah. Dosedanji črniški kaplan č. gospod Venceslav Bele pojde za kaplana v Podmelec.

p Istrski deželni zbor in puljska občina. Včeraj se je vršila pri upravni sodnji na Dunaju razprava na utok deželnega odbora istrskega proti razpustitvi puljske občine od strani namestništva. Utok je bil odbit.

p O latovih prihaja na Krasu polno pritožb. Zadnje dni so se oglasili v Sempolaju, Temnici, Ivanjemgradu in Gorjanskem.

p Samoumor poročnika v Pulju. Iz Pulja poročajo: Tu se je ustrelil lijski poročnik Račič. Vzrok samomora je neznan.

Bulgarska armadna proviantna kolona

'Slov. Straža' potrebuje pomoči!

Telefonska in hrzajavna poročila.

AFERA PROCHASKA.

Dunaj, 13. decembra. Konzul Edl je dospel danes opoldne iz Beograda semkaj in poročal grofu Berchtoldu.

POLOŽAJ SE NI POSLABŠAL.

Dunaj, 13. decembra. Ogrski ministriški predsednik Lukacs je dopisniku »Slovenca« izjavil: »Zunanji položaj se ni ne poslabšal, ne poostiril.«

GRKI V JANINI PORAZENI?

Rim, 13. decembra. »Giornale d'Italia« poroča iz Valone 12. t. m.: Essad paša, poveljnik janinski, je včeraj brzojavil, da so Turki porazili Grke dvakrat, in sicer pri Janini in pri Santi Quaranti, kjer se je vršil boj včeraj in predvčerajšnjim. Boj je bil najljutejši na široki fronti med Janino in Paramico. To je močna pozicija, katero so Grki zasedli, oblegajoč Janino. Po šesturnem boju so turške čete pod Essad pašo, sestavljene iz 6 bataljonov in 28 topov, vrgle Grke iz njihovih pozicij in jih prisilile, da so se umaknili. Drugi dan, to je včeraj, pa je Djavid paša, ki je bežal od Srbov poražen v Berat in ima nalogo Janino rešiti obleganja, s svojimi bataljoni srečal močno grško kolono pri hribih Drisko. Začela se je bitka, v kateri je prišlo do več bajonetnih napadov. Naposled so se morali Grki umakniti in so pustili eno baterijo v rokah sovražnika, ki jim je sledil in tako za njimi pritiskal, da so Grki v neredu bežali in pometali stran puške in municijo. Z Grki vred so bili tepeni tudi Garibaldinci. Grki so odšli v smeri proti Metzovu. Turki so v obeh dneh izgubili 3 častnike in 20 vojakov, ranjenih pa je bilo 110 mož. (Torej ni bila to posebno velika bitka.) Izgube Grkov niso znane. Danes hoče Essad paša napasti grške čete na gričih okoli Santi Quaranta z dvema bataljoni in upa, da jih premaga, ker so te čete od onih, ki obdajajo Janino, odrezane.

GRŠKO POROČILO O BOJU. — BILA JE LE PRASKA. — GRKI NAPADEJO JANINO.

Atene, 13. decembra. Vojno ministristvo javlja: Ker hoče epirska armada izvršiti frontalni napad na Janino, se je sklenilo del turške posadke v Janini prevarati ter je grško poveljstvo v to svrhu dalo pri Santi Quaranta severo-zapadno od Janine izkrcati dva bataljona infanterije z dvema baterijama. Ko so Turki za to izvedeli, so poslali iz Janine proti njej osem bataljonov in se z Grki v boj zapletli. Prišlo je do brezpomembne praske, da so se Turki zamudili, nakar so se grške čete zopet vkrcale in odplule. Grki so imeli 5 mrtvih in 19 ranjenih. Medtem pa je začela cela epirska armada ofenzivo proti Janini. Grki so z bajonetnim naskokom zasedli pozicije pri Bizancu, kjer so se nahajale pozicije dela turške posadke iz Janine. Turki so pustili mnogo pušk in drugega vojnega materiala v rokah Grkov.

POMORSKA BITKA MED TURKI IN GRKI SE JE TUDI ŽE ZACELA.

Carigrad, 13. decembra. Semkaj je prišlo radiotelegrafično poročilo, da se je boj med turškim in grškim brodom pred Dardanelami že začel. Baje se boj za Turke ugodno razvija.

TURČIJA SE PRIPRAVLJA. — VOJAŠKE INTRIGE V CARIGRAJU. — GIBANJE TURŠKEGA BRODOVJA.

Carigrad, 13. decembra. Tu se pod pritiskom vojne stranke, katere je izposlovala tudi, da so se izpustili mlado-turki, delajo vojne priprave. 140 častnikov je velikemu vezirju pisalo, da bo ubit, ako bo Bulgarom prepustil Odrin, Lozengrad in Dedeagač. Grozilno pismo je bil dobil tudi sultan. Nazim paša je hotel častnike kaznovati, a so mu zapretili z uporom cele armade pri Čataldži, katero so hujskali tudi nleme. Sploh vse častništvo zopet politikuje. Mornariški častniki hočejo, da se napade grško brodom. Moštvo se je temu upiralo, a se je naposled udalo. Ladje v Dardanelah so res že opazile nekako živahno gibanje turške vojne mornarice in to sporočile Grkom. Pred izhodom iz Dardanel stoji dve turški torpedovki. Menda čakajo Turki, da se popravi ladja »Hamidie«, ki so jo bile bulgarske torpedovke pri Varni hudo poškodovale. Neke vesti pa pravijo, da se je pomorska bitka že pričela. Nekaj mornariških častnikov, ki so jih aretirali, je priznalo, da obstoja komplot z namenom umoriti Kiamil in Nazim pašo. Z Anatolije dohajajo vedno nove čete.

ZA UPRAVO NOVIH BULGARSKIH PROVINC.

Sofija, 13. decembra. Minister za notranje zadeve bo zahteval od sobranja za upravne stroške za nove provinčne kredit 1.300.000 fr. za prvo četrtletje leta 1913.

IZGUBE BULGAROV.

Frankofurd, 13. decembra. »Frankfurter Zeitung« priobčuje izjavo zastopnika »Rdečega križa« dr. Marvala, ki trdi, da imajo Bulgari 50.000 ranjencev in 20.000 mrtvih.

FRANCOSKO POROČILO O GROZOVITOSTIH.

Pariz, 13. decembra. Nek član ugledne redovne kongregacije v Makedoniji objavlja v »Matinu« poročilo, v katerem pravi, da so Bulgari in Grki v Makedoniji ponekod cele turške vasi požgali, vse prebivalstvo pomorili, ženam uhanje iz ušes izrezali in jih onečaščevali. Jako grdo se baje vedejo tudi Grki v Janini.

RUMUNIJA NE PRISTOPI K BALKANSKI ZVEZI.

Bukarešta, 13. decembra. Listi demantujejo vest, da namerava Rumunija vstopiti v balkansko zvezo.

VENIZELOS O BALKANSKI ZVEZI.

Pariz, 13. decembra. Venizelos je nasproti uredniku »Tempsa« izjavil: »Ne tajim, da bo treba med balkanskimi zavezniki reševati nekatera vprašanja, ki so nastala vsled naših nepričakovanih uspehov. Sem pa prepričan, da se bodo ta vprašanja rešila, ker bi za zaveznike prekinjenje ali tudi samo oslajenje medsebojne solidarnosti imelo mnogo slabše posledice, nego medsebojne koncesije. Trajna intimiteta zveze je za nas nujno potrebna, če si hočemo ohraniti pridobljene rezultate in respekt Evrope.«

TAJINSTVENA LADJA PRED VALONO.

Rim, 13. decembra. »Giornale d'Italia« se poroča iz Valone, da so tam 12. t. m. ponoči zapazili v luki ladjo, ki je imela eno luč užgano, pred zoro pa je hitro odplula.

AVSTRO-OGRSKA POŠTA V SV. IVANU MEDUA.

Dunaj, 13. decembra. Avstrijski poštni urad v Sv. Ivanu Medua funkcionira dalje, ne sme pa ekspedirati pošiljatev v Skader.

DEMENTI GLEDE ZDRAVJA KRALJA PETRA.

Beigrad, 13. decembra. Vesti, da sta kralj Peter in prestolonaslednik obolela, so neistinite. Oba sta popolnoma zdrava. Tudi stanje princa Jurija se je izboljšalo.

ISMAIL KEMAL BEJ SE PODA ZOPET V EVROPO.

Milan, 13. decembra. »Corr. d'Sera« poroča iz Valone, da bosta predsednik albanske provizorične vlade Kemal bej in njegov tajnik Gurakuki v kratkem zopet odpotovala v Evropo. Prebivalstvu v Valoni se je naročilo, da se ob oroži, ker se boje, da ne bi v Stari Srbiji potolčene turške čete pribežale semkaj in uprizorile kako klanje.

ALBANSKE PRITOŽBE.

Barl, 13. decembra. Semkaj so došli albanski notabili Deragliati, Ashikni, Kolten, Munid Mehmed Paš Derhatta, sin vojnega ministra provizorne vlade, Kerim beg Begolti in drugi in se pritožujejo, da so Srbi v Draču uvedli jako strog regident. V Djakovu so Srbi baje najprej garantirali prebivalstvu življenje in imetje, nato pa ubili okoli 750 ljudi, požigali, plenili in žene onečaščali. Sin albanskega ministra pa je dejal, da bi bilo najboljšje, če bi se ustanovila avstrijsko-laška žandarmerija. Albanci odpotujejo k Berchtoldu, da ga prosijo intervencije.

NAJRESNEJŠI KANDIDAT ZA ALBANSKO.

Dunaj, 13. decembra. »Zeita« trdi, da je princ Ahmed Fuad paša, ki je včeraj odpotoval iz Dunaja, kjer je konferiral z mnogimi diplomati in politiki, v Rim, slejkoprej najresnejši kandidat za albanski prestol.

MASARYK O SRBIH.

Dunaj, 13. decembra. Prof. Masaryk, ki se je vrnil iz Beograda, je opisal svoje vtise tako-le: V celi Srbiji je opaziti razburjenje, ali kljub temu odgovorni krogi ne presoja položaja nevarno. Prochaskove afele ne smatrajo za resno in pomenljivo, ker so jo nekateri samo napihili. Masaryk je govoril z nekaterimi višjimi častniki in oni so mu izjavili, da je v Srbiji z vojaštvom tako kakor povsod drugod, kjer zmaga. Umevno je, da postaja bolj samozavestno in da zaupa samo v sebe. Da bi kaka vojaška stranka vladala v Srbiji, pa ni resnica. Srbija ne dirigira svojih čet proti Avstriji, dasi bi bilo to zelo umljivo. Sicer pa merodajni čini telji ne mislijo na vojno z Avstrijo. Zato imajo politične in psihološke vzroke. Razven tega pa je Srbija že preveč žrtvovala, saj je ni skoro rodovine, kjer bi ne pogrešali svojca, ki jim ga je vzela vojna. O grozovitostih Srbov ni nič res. Gotovo pa je, da so Srbi postrelili po vojnem pravu vse uporne Arnavle, pri katerih so našli orožje. Pri vprašanju pristana zavzemajo Srbi že znano

stališče, sicer pa hočejo ravnati samostojno, tudi brez ruskega vpliva.

PESIMISTIČNI GLASOV GLEDE MIROVNIH POGAJANJ.

London, 13. decembra. »Pal Mall Gazette« sodi vsled turških priprav za vojsko in vsled tega, ker Bulgari brez-pogojno zahtevajo Odrin, da se utegnejo mirovna pogajanja že v terek razbiti. Bulgari bodo s srbsko pomočjo skušali Odrin zavzeti. Glasom istega lista so baje Bulgari ponudbo Grkov, da jim dajo za končni napad na Čataldžo na razpolago tri divizije, odbili.

Dunaj, 13. decembra. »Wiener Allg. Zeitung« piše, da angleški vladni krogi zlasti zaradi odrinskega in skadrskega vprašanja sodijo o perspektivah za mir neugodno. Pozornost vzbuja dejstvo, da Turčija še nadalje prevaža čete iz Male Azije.

MNENJE TURŠKIH DELEGATOV.

Dunaj, 13. decembra. »Mittagszeitung« poroča iz Carigrada, da so turški delegati, ki so se vkrcali na »Romaniji«, da odpotujejo v London, izjavili, da imajo od svoje vlade polnomoč. Grčija, ki premirja ni podpisala, se zazda še ne bo posvetovanj udeleževala. Delegati upajo, da bodo razprave gladko tekale, dasi se pričakujejo tudi težave, n. pr. glede vprašanja muhomedanskega cerkvenega imetja in pobožnih ustanov. Turčija je za vsak slučaj pripravljena za nadaljevanje vojske.

RUSIJA OSTANE SE V REZERVU.

Pariz, 13. decembra. »Journal« poroča iz Peterburga, da se smatrajo v on-dotnih merodajnih krogih getove priprave Avstrije kot »bluff«, oziroma kot sredstvo, da bi Rusija svoje eventualno stališče precizirala. Toda Rusija ne bo stopila iz svoje rezerve, dokler se ne začne internacionalni pogovor o balkanskem vprašanju. Vedenje Srbije, ki se varuje vsake provokacije, se od ruske diplomacije zelo odobrava.

RUSIJA SRBIJO OBVESTILA O SVOJEM STALIŠČU.

Pariz, 13. decembra. »Echo de Paris« poroča, da je Rusija 10. t. m. Srbijo oficijelno obvestila, da ne bo podpirala njenega stališča glede jadranskega pristanišča.

PESIMIZEM V RUSIJI.

Berolin, 13. decembra. »Tageblatt« poroča iz Peterburga, da v ministristvu za zunanje zadeve smatrajo položaj za resen, čeprav ne za obupen. Zadnji dogodki na Dunaju se smatrajo tu za demonstrativne čine proti Rusiji. Srbija ni po mnenju ruskih diplomatov ničesar storila, kar bi moglo Avstrijo žaliti. Rusija je miroljubna, a tudi njena miroljubnost ima meje.

RENNENKAMPF RUSKI GENERAL NA JUGOZAPADU?

Kolin, 13. decembra. »Kölnische Zeitung« poroča, da se navzočnosti generala Rennenkampfa v Peterburgu pripisuje velik pomen. Baje je Rennenkampf določen, da prevzame vrhovno poveljstvo nad četami, koncentriranimi na jugozapadu.

RUSKE PRIPRAVE.

Peterburg, 13. decembra. V zadnjih dneh so se izvršile obširne priprave mobilizacijskega značaja.

PROTIRUSKO GIBANJE V MANDŽURIJI.

Peterburg, 13. decembra. Ruska vlada je Kitajski zapretila, da prekine z njo diplomatsko zvezo, ako bi hotela kitajska vlada rešitev mandžurskega vprašanja zavlačevati. — V Mukden so dospel člani nacionalne stranke iz Sangaja, da organizirajo bojkot proti ruskemu blagu.

BORZA.

Dunaj, 13. decembra. Promei na borzi se je vršil danes zelo rezervirano.

× × ×

HRVATSKO-SLOVENSKI KLUB.

Dunaj, 13. decembra. Hrvatsko-slovenski klub je sklenil vztrajati na svojem opozicijskem stališču nasproti vladi, ker niso ne vlada ne stranke večine količkej vpoštevale kulturne in nacionalne želje Jugoslovanov.

ZBORNICA.

Dunaj, 13. decembra. Jas čini odsek je, potem ko je zboroval celo noč, končno premagal obstrukcijo češkega radikalca Hübschmanna in ob 7. uri zjutraj sprejel ves zakon o vojaških dolžnostih civilnega prebivalstva ter odklonil vse izpmembe. — Ob 11. dopoldne je zbornica končala debato o rekrutnem kontingentu, nakar se je začela razprava o konjski postavi. — Odslek za reformo poslovnika je sklenil zbornici predložiti, da se provizorični poslovnik zopet podaljša, toda le za dobo pol leta, da bi bila zbornica kmalu zopet primorana se pečati z mislijo definitivne reforme. — Upajo, da bo zbornica začela o zakonu glede vojaških služnosti že jutri razpravo in se bo zakon lahko sklenil do torka. Nato bi

prišel na vrsto budgetni provizorij, podaljšanje provizoričnega poslovnika in eventualno še službena pragmatika.

ČEŠKI RADIKALCI OBSTRUIRAJO DALJE.

Dunaj, 13. decembra. Češki radikalni poslanec Sviha je dopisniku »Slovenca« izjavil, da se za njegovo stranko ni ničesar izpremenilo in da bo zato obstrukcijo proti zakonu o vojaških služnostih v plenumu nadaljevala.

POIZKUŠEN ATENTAT NA SMODNIŠNICO.

Solnograd, 13. decembra. Neznanec se je proti večeru bližal zalogi za smodnik, a zbežal, ko ga je straža hotela ustaviti. Po noči se je napad ponovil, a je mož zopet moral pobegniti.

PRINCIREGENT LUITPOLD.

Monačko, 13. decembra. Pogreb rajnega princeregenta se bo vršil v sredo. Pogreba se udeležujejo cesar Viljem, kralj belgijski, kralj saksonski, prestolonaslednik Franc Ferdinand in drugi.

TAJNA CAREVIČEVE BOLEZNI OKRITA.

London, 13. decembra. »Daily Express« piše, da je ruskega careviča nek sluga po naročilu nihilistov na tak način ranil, da je onemogočeno potomstvo v tej veji dinastije. Za naslednika na prestolu je zdaj baje določen veliki knez Dimitrij, carjev rojak.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V BOSNI.

Sarajevo, 13. decembra. Vlak, ki je dospel iz Tuzle, je pri Doboju skočil s tira. En potnik, nadsprevodnik, strojevodja in kurjač so bili ranjeni.

FOTOGRAF TAT.

Budimpešta, 13. decembra. Tukajšnjega fotografa Szigetvaryja so zasačili in flagrantni, ko je ukradel v Elizabet. muzeju nek porcel. kip. Dognali so, da je fotograf že dolgo izvrševal tatvine in da je med drugim ukradel v nacionalnem muzeju neko Tintorettovo podobo, vredno 12.000 K. Fotograf je priznal in imenoval nekega dunajskega trgovca z antikvitetami, kateremu je ukradene starine in umetnine prodajal.

Razne stvari.

Laško zračno brodom v Benetkah. Laška vlada kupi 15 hidroplanov, ki bodo v Benetkah stacionirani.

Strašna rodbinska žalolgra. Poštar Hartel v Ledenicah v Šleziji je v strahu pred kaznijo ustrelil svoja dva otroka, svojo ženo in sebe je pa smrtno nevarno ranil.

Kolera in kuga. V Carigradu je za kolero dne 11. t. m. obolelo 57, umrlo pa 19 oseb. V Transhajkalu so pa tri osebe umrle za kugo.

Boj stavkujočih železničarjev s policijo. Stavkujoči železničarji Erie železnice v Ameriki so streljali na ladjo, ki je pod varstvom policije vozila stavkokaze. Dva policista sta ustreljena devet jih je pa ranjenih.

Vojaške straže ustrelile dve osebi. V Zinbotiku na Moravskem je vojaška straža ustrelila nekega kmeta, ki se na trikratni klic »Stoj!« ni ustavil. Pri Studenci je pa vojaška straža ustrelila 16letnega vajenca Dresslerja, ker se ni oziral na klic straže »Stoj!«

7000 let staro mesto. Ameriški inženir in arheolog Lafave poroča, da je našel v Arizoni sledove kulture, ki so starejši ko 7000 let. Po njegovih podatkih se nahajajo blizu mesta Phönixa, zapadno od Tonto-zaliva, na nekem vrhu Mazatazalskega pogorja razvaline starodavnega mesta, ki dokazujejo, da je v predzgodovinski dobi živel tam visoko kulturni narod. Lafavet je našel med drugim bombažev izdelke in sklepa iz tega, da je morala imeti Arizona enkrat čisto drugačno klimo, kakor jo ima sedaj, ker se, kakor daleč sega zgodovina, v Arizoni ni nikoli prideloval bombaž. Lafavet je našel dalje glinaste izdelke in zidne slike religiozne vsebine, ki pričajo, da so bili neznani prebivalci mesta častilci solnca.

Okrutnosti na angleškem parniku. Španski listi poročajo iz Corune, da so na angleškem parniku »Brunswick« zalotili štiri potnike, ki so se brez vozniških listov vtihotapili na parnik, da se tako na cenen način prepeljejo v Ameriko. Kapitan je dal nato vse štiri zapreti v neko kabino, kjer jih je 5 dni pustil popolnoma brez vsake hrane. V skrajni sili so stradaljoči zlomili vrata in se na kolenih vlekli pred kapitana ter ga prosili za kruh in delo. Kapitan je pa potegnil revolver in dva na mestu ustrelil, enega pa ranil. Trupla so v New Orleansu spravili na suho. Španska vlada stvar preiskuje.

25 milijonov rubljev za podkupovanje uradnikov v intendantu. Ob intendanturki sodni razpravi v Peterburgu je izpovedal zastopnik tvrde Thiel &

Comp., da je njegova tvrdka izdala v zadnjih 25 letih 25 milijonov rubljev za podkupovanje intendantur artiljerije, mornarice in pošt.

So.ialna centrala katoliškega dijaštva se je ustanovila na Dunaju. Centrala je razdeljena v sledeče oddelke: za naslove, predavanja, Vincencijeve konference, mladino, delavske tečaje, shode itd.

Taft profesor. Bivši predsednik Taft je prevzel mesto vseučiliškega profesorja na vseučilišču Jale proti plači 20 tisoč mark.

Veliko goljufije je izkušal na Dunaju izvesti neki mož, ki je nosil veliko redov in se predlagal, da po naročilu bulgarskega cara za bulgarski dvor kupuje perilo. Previdni trgovec je pa vprašal v koburžanski palači, če je to res, nato so pa goljufa aretirali. Nekemu zlatarju je zviti ptiček izkušal zvabiti kinč vreden 50.000 kron.

Ljubljanske novice.

Ij Odlikovanje. Cesar je podelil deželnošolskemu nadzorniku gospodu Francu Hubadu naslov in značaj dvornega svetnika.

Ij Nesreča intendanta slovenskega gledališča. Ponesrečeni intendant slovenskega gledališča gospod profesor Kobal se danes v deželni bolnici ne počuti nič bolje kot včeraj. Govori še vedno zmeden. Udarci ima nad obrvmi. Boje se, da ima počeno črepinjo. Kakor čujemo, sta ponesrečenega g. prof. Kobala predvčerajšnjim ob 2. uri zjutraj pripeljala domov dva gospoda. Kako se je ta nesreča zgodila, se še ne ve, upati pa je, da se zadeva preišče.

Ij Katoliško mladeniško društvo bo imelo v nedeljo, dne 15. decembra, ob pol 7. uri v Križanski cerkvi sveto mašo in skupno sv. obhajilo. Pri sv. maši bodo pel društveni pevski zbor.

Ij »Krivoprišežnik«, krasno narodno igro, vpripori v nedeljo, dne 15. t. m. ob 5. uri popoldne »Šišensko prosvetno društvo«. Čisti dobitek te vpriporitve je namenjen Vincencijevi konferenci svetega Frančiška v Spodnji Šiški za reveže. Vsem tistim, ki so pri srcu uboga mladina in reveži sploh, ključemo: V nedeljo na svidenje v Ljudskem domu! Vse somišljenike pa prosimo, da podpišejo naše prepotrebne društvene organizacije v dosedaj najbolj zapuščenem in od narodnih kakor političnih nasprotnikov najbolj ogroženem kraju. Vstopnice se dbe v društvenih prostorih in pri društvenem blagajniku gospodu Puharju v Spodnji Šiški, št. 88. Na dan predstave pa v Ljudskem domu od pol 4. ure naprej.

Ij Društvo inženirjev v Ljubljani naznanja, da je predavanje vsled bolezni g. nadsvetnika Klinarja preloženo na danes teden.

Ij Tiček jim je ušel. Poročali smo o konfuznosti »predavanj« nekega Vernerja, ki je smel nemoteno tedne in tedne po Ljubljani šariti. Šele ko smo mu v »Slovenca« stopili na prste in opozorili oblast na to, kar je pravočasno porabila, je tičku postalo vroče. Oblast je končno vendarle zahtevala od njega natančnih izkazil. Namestu da bi Werner vse natančno oblasti predložil, je pobegnil iz Ljubljane. Kakor čujemo, se je sedaj nakrat začela oblast tako nanj zanimati, da ga hoče poiskati.

Ij Prirodopisni odsek Muzejskega društva za Kranjsko ima svoj redni drugi referatni večer dne 14. t. m., to je v soboto ob pol 6. uri zvečer v predavalnici deželnega muzeja. Vsi gospodje člani prirodopisnega oddelka se vljudo vabijo k obilni udeležbi.

Ij Šolska vest. Za provizorično učiteljico na Viču je imenovana gospodična Josipina Ravnikar.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ema pl. Kleinmayer, žena c. kr. nadgeometra in vpokojena nadučiteljica, 50 let. — Josip Justin, tovarniški delavec v pok., 26 let. — Antonija Kocjan, mesarjeva žena, 21 let. — Frančiška Kralj, šivilja, 36 let.

Ij Pol ustni-e je odgriznil pes Iv. Müllerju, čistilcu orodja v restavraciji južnega kolodvora.

Ij Zaradi prepovedanega povratka sta bila včeraj aretovana Vinko Jurman, rojen v Nemški Loki ter pristojen v Šent Janž in Marija Dolenc, rojena 1873. v Leskovci ter pristojna v Oselico pri Škofji Loki. Oba so izročili okrajnemu sodišču, pozneje se povrneta pa s spremstvom v njuno domovino.

Št.arske novice.

Š Deželni odbor je imenoval živinozdravnika Jožefa Kučera v Kočevju okrajnim živinozdravnikom v Slovenski Bistrici.

Š Umrli je v Vidmu ob Savi gostilničar in posestnik g. Anton Švigi. — V

Slovenski Bistrici je umrl g. Josip Vrdnik, krojaški mojster in posestnik.

Š Osebnost. Dr. Ferd. Prajndl, c. kr. finančni podtajnik pri deželni vladi v Sarajevu, je postal finančni tajnik in je odlikovan z zaslužnim križcem s krono.

Š Živa baklja. V Ljubnu na Zgoranjem Štajerskem se je s špiritom zažgala dekla Roza Zickbauer. V goreči obleki je letela v klet, kjer je omedlela. Prepeljali so jo v bolnišnico. Dvomijo, da ji življenje rešijo.

Š Roparski umor. Iz Celja: V nedeljo zvečer se je vračal raznašalec kruha 62letni Mihael Sumrek iz Ostrožnega proti Celju domov. Kmalu, ko je iz Ostrožnega odšel, so ga našli stokajočega s težko rano na glavi v nezavesti ležati v cestnem jarku. Spravili so ga v bolnišnico v Celje, kjer pa je kmalu umrl. Znano je, da je Sumrek imel pri sebi precej denarja, uro in verižico, kar pa mu je vse manjkalo, ko so ga našli. Tudi sodnijska obdukcija je dognala, da mu je bila rana na glavi prizadejana od tuje roke. Umora in rop je osumljen neki Alojzij Lednik, ki je po Ostrožnem znan kot ničvredni individui in je od nedelje neznano kam izginil. Oblasti ga zasledujejo. Sumrek je bil skozi 28 let zaposlen pri raznašanju kruha pri celjskem pekovski mojstru Achleitnerju.

Š Nagla smrt. Pri delu na celjskem kolodvoru je dne 11. t. m. zadel mrtvoud železničarja Mihaela Kranjca. Zgrudil se je na tla in bil na mestu mrtev. Zjutraj je odšel še zdrav na delo. proti 9. uri pa so ga mrtvega prinesli domov.

Š Denar rešila, izgubila življenje. Pred kratkem je v Pokošah pri Slovenski Bistrici pogorela hiša župana Pogorevca. Pogorečeva žena je našla v plamenih smrt. Pogorečevu ženo je zalotila smrt vsled njene velike gospodinjske skrbi. Potem ko je rešila iz hleva živino, se je spomnila, da je nekoč zadržala nekaj denarja v blazini, katera se je nahajala v gorečem poslopju. Planila je v hišo in res rešila ono blazinicco z vsebino vred. Ona sama pa je prišla ven kot goreča baklja. Vse je zgorelo na njen. Nesrečna žena je kmalu nato vkljub takojšnji zdravniški pomoči umrla.

Novi kardinal Karol pl. Hornig, nadškof v Veszprinu na Ogrskem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Št. Rupert: Poslali na merodajno mesto. — **Šmarje pri Jelšah:** Brezpomembno, kakor sami pravite. Prosimo za novice. — **Ilirska Bistrica:** Uredništvo ni bilo informirano. Priporočamo se za pravočasne informacije.

Književnosti.

II. knjiga Finžgarjevega romana »Pod svobodnim solncem« je dotiskana in bodo tudi že vezani izvodi na razpolago najpozneje v soboto, dne 21. t. m., torej pravočasno pred Božičem. — Ne moremo si misliti in ga ni lepšega božičnega darila kakor sta obe knjigi tega romana, kateremu je dala javna kritika brez izjeme (ne samo slovenska, temveč tudi tuja kritika) prvenstvo v slovenskem leposlovju in ga prišteva prvovrstnim delom svetovnega slovstva. Finžgarjev roman zaključuje z drugo knjigo: starosta Svarun leže v grob. Irena vzgaja pod svobodnim solncem svojih sedem sinov. Izstoku pa še ni omahnila roka v boju proti sovražnikom Slovenov. Pisatelj namerava porabiti počitnice v letu 1913., da obišče Balkan; morebiti pripomore to potovanje, da zasnuje tretjo knjigo v svojem času, ki se bo uvrstila neposredno v zbrane spise. Kdor privošči sebi in svojem ali svojim prijateljem za božične praznike poseben užitek, naj si takoj naroči obe knjigi Finžgarjevega

romana, da nam bo mogoče postreči do praznikov. Kdor je pa prvi del že od nas prejel, naj drugi del reklamira, če ga brez zahteve ne dobi do nedelje, dne 22. t. m. Druga knjiga, četudi dokaj obširnejša od prve, bo veljala 3 K 80 vin., elegantno vezana 4 K 80 vin.; ta izredno nizka cena bo pripomogla, da bo našlo najboljše slovensko leposlovno delo zaslužen prostor v knjižnici slehernega Slovenca. — Katoliška Bukvarna.

Vojska na Balkanu 1912. Ravno kar je izšel tretji sešitek tega sedaj najbolj aktualnega in silno zanimivega dela. Kot prva dva ima tudi ta sešitek obilico krasnih slik, ki pojasnjujejo vsebino. S tem sešitkom je predzgodovina vojske končana, in četrti sešitek, ki izide prihodnji teden, bo že pričel z bojnimi dogodki. Z mojstrsko roko kot predzgodovino te vojske, nam bodeta pisatelja oslikala tudi krvave boje ter junaštvo in zmage naših balkanskih bratov. Četrtemu sešitku bo pridejan tudi krasni zemljevid balkanskih dežel v sedmih barvah, ki je posebej za to priliko naročen in izdelan. Zemljevid predločuje cel Balkan in sega na severu do Ljubljane, tako da se bo vsak lahko orientiral. Tretji sešitek je založništvo že vsem naročnikom razposlalo, in če bi ga kdo ne dobil, naj ga takoj reklamira na pošti. — Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 13 decembra 1912.

Pšenica za april 1913 11:88
Rž za april 1913 10:40
Oves za april 1913 11:03
Koruza za maj 1913 7:63
Koruza za julij 1913 7:77

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavine v 24 urah v mm
12	9. zveč.	737,7	- 0,6	sl. sever	jasno	
13	7. zjut.	741,4	- 4,0	brezvetr.	megla	0,0
	2. pop.	742,9	0,7	sl. jvzh.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. — 1,8°, norm. — 1,3°.

Št. 41.156.

Razglas.

S 1. januarjem 1913 oddati je za dobo enega leta plakatovanje magistratnih in mestnemu magistratu v prilepljenje oddanih razglasov drugih uradov v mestnem okrožju ljubljanskem.

Ponudbe radi prevzetja omenjenega plakatovanja, v katerih mora ponudnik navesti število desk z natančno označbo, v katerih mestnih ulicah se iste nahajajo, vložiti je pri mestnem magistratu do 27. decembra 1912.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 12. decembra 1912.

Zupan:
dr. Ivan Tavčar l. r.

Najboljše božično darilo!

Singer-šivalni stroji so neprekosljivi.

3870

Singer Co. deln. družba šivalnih strojev,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

C. kr. ministrstvo za deželno bramo

odd. XII, štev. 2916 iz 1912

Javni ponudbeni razpis

dobave posteljnin, oblačil in perila za bolnišnice, črevljev za dom za c. kr. deželno brambo.

Ministrstvo za deželno brambo si namerava zagotoviti za leto 1913 potom splošnega natečaja dobavo raznih posteljnin, dalje oblačil in perila za bolnišnice ter črevljev za dom in vabi s tem k vlaganju pismenih ponudb, katere morajo dospeti najkasneje do

28. decembra 1912 do 10. ure dopoldne

pri vložnem zapisniku imenovanega ministrstva.

Na to dobavo se nanašajoči ponudbeni razpis, iz katerega je razvidna vrsta in število dobavnih predmetov, določila glede vlaganja ponudb in splošni dobavni pogoji, je bil v celoti objavljen v dnevniku »Slovenec« št. 286 z dne 12. decembra 1912.

Dunaj, v novembru 1912.

3853

Od c. kr. ministrstva za deželno brambo

Pismo s Cetinja.

Cetinja, 9. dec.

Od Bara do Drača.

Zanimivo je kar pripovedujejo potniki, ki so zadnji čas bili na morski obali od Bara do Drača.

Dohod v te kraje je s kopnega — kakor n. pr. s Cetinja — dokaj težaven. Vse kočije in avtomobili so v vojni službi in potnik mora časih na Cetinju po več dni čakati, da se more dalje peljati. Navadno gre to tako, da ga ali črnogorsko vojno ministrstvo ali pa Rdeči križ sprejme na svoj — večinoma tovorni — avtomobil. A tudi tako more navadno samo do Rijeke; od tu dalje je pa zopet prepuščen sam sebi in dobri sreči. Tudi občinska uprava mu ne more vselej pomagati. Pravijo, da je v takem slučaju najbolje polastiti se prvega voza, ki mu pride pred oči, brez vsakega ozira na to, čegav je voz in za koga je namenjen.

Tako mi je neki potnik pripovedoval, da je prišel na Rijeku in iskal kakkega voza. Zagledal je prazen voz. »Koga čakaš?« vpraša kočijaža. »Holandski Rdeči križ.« je bil odgovor. »To sem jaz, pelji me!« Kočijaž ga je začuden pogledal — najbrž zato, ker je kot »Holandec« znal srbski — toda konje je pa le pognal in ga peljal v lukko k jezeru.

Z vožnjo po jezeru seveda tudi ni mnogo boljše, ker so vsi parniki, ki še vozijo, v vojni službi. Zato se tudi tu ne sme mnogo izpraševati in premišljati, marveč treba skočiti na prvo ladjo, ki odhaja — in potem kar Bog da in pa sreča junaška!

Od Bara do Meduve, Lješa ali do Drača se po morju nič lažje ne pride. Od Bara do Meduve in Lješa vozi redno en grški parnik, ki ga je grška odstopila svojim zaveznikom. Je pa seveda v prvi vrsti namenjen za vojno službo in šele potem, če mu ta dopušča, sprejema tudi potnike.

Zabavno je, kar se pripoveduje o srbskih vojakih, ki se vozijo na parniku. Mnogi od njih niti Donave ali Save še ni videl, zato se ne morejo dosti navediti morju. Njihovim prostodušnim, naivnim opazkam se morajo vsi smejati. Vsi do zadnjega so neizrečeno ginjeni in navdušeni ob pogledu na morje, katerega se kar ne morejo nagledati. Eno pa jim noče v glavo: Na parobrodu so mornarji sami Grki, ki seveda ne razumejo srbski. Srbski vojak je pa v celem svojem življenju občeval samo z ljudmi, ki so znali njegov jezik in je tudi sedaj na potu proti morju vseskozi našel ljudi, ki so govorili srbsko. Tle mornarji ga pa sedaj naenkrat počejo umeti in se smejejo njegovim dobrim šalim! To je za priprostega srbskega vojaka odveč — jezi se in zabavlja, da bi kdo srbski ne znal.

Od Lješa do Drača in nazaj se pa po morju vrši redna vožnja, ki jo oskrbuje avstrijski Lloyd. To je za vse potnike prava dobrota; vsak je vesel, da se po silnih težavah in neprijetnem potovanju prvič zopet pošteno najde in spočije v dobri postelji, kar je mnogi po celih osem dni pogrešal. Pa tudi marsikomu na obali »zrastejo zobje«, ko vidijo prihajati parnik, v čegar kuhinji je toliko dobrih stvari, v mestu pa treba naravnost gladovati. Častniki so večkrat poskušali, da bi na ladji kak boljši prigrizek kupili — toda ladijski kuharji in natakariji jim niso hoteli dati najmanjše stvari. Nato so jo pa častniki drugače pogodili. Kakor hitro se parobrod v lukko usidra, pridejo častniki nanj, se vsedejo v restavracijo prvega razreda in naroče različne jedi. Teh se pa ne dotaknejo, marveč čakajo, da se parnik pripravi na odhod, potem pa hitro plačajo, poberejo jedi in hitro na obal, kjer si s tovariši razdele prigrizke.

Sedaj je oskrbovanje vojske že precej urejeno, toda s početka je bilo hudo. Srbska armada je namreč vsled svojege hitrega pohoda in nepretrdnega terena morala pustiti za sabo ves tren ter je prve dni trpela veliko pomanjkanje. Sedaj je aprovizacija, kakor reče, že precej v redu. Srbska vojna uprava je v to svrhu natiela več parnikov »Ungaro-Croate« z Reke, ki sedaj vozijo vozijo večinoma ob italijanskih lukah, kjer srbski intendantni nakupujejo živež in prevažajo v Drač. Kjer se sedaj nabavljajo skupaj srbske in črnogorske čete — se med kuhinjskimi kotli ne dela nobene razlike. Črnogorci se itak ne morejo mnogo zanašati na črnogorsko vojno intendanco zato so veselji kjer so s tujci s Srbi, da dobijo kruh in drugo hrano iz skupnega srbskega vira.

Primanjkljaj državnih železnic.

Iz državnega proračuna za l. 1913 povzamemo, da se primanjkljaj državnih železnic sicer nekoliko manjša, vendar bo treba še vedno precejšnje svote, da se pokrije. Dohodki so prihodnje leto nastavljeni na 886 milijonov kron; to je dvakrat toliko kot znašajo direktni davki, ali štirikrat toliko, kot znašajo dohodki poštinih in brzojavnih uradov. Toda tem velikim dohodkom stoje nasproti še večji izdatki. Po proračunu bi bilo prihodnje leto 49 milijonov kron več dohodkov kot lani, stroškov pa 42½ več; torej bi se položaj zboljšal za 6½ milijona kron.

Na podlagi računov za leto 1911 znaša prebitok državnih železnic 186½ milijona kron. Toda ta prebitok ni šel v državno blagajno, ampak se je porabil za obresti in delno odp. Šlo dolga. Letni izdatki za obresti in odplačilo znašajo po računih za leto 1911 244½ milijona kron, tako da je morala država kljub navideznemu prebitku 186½ milijona kron še doplačati 58 milijonov. Pri vsem tem je pa treba še upoštevati, da so obresti računane po 4%, dočim jih država skoro za vsa posojila plačuje po 4¾%. Ker je država porabila za gradnjo in odkup železnic okroglo 1700 milijonov kron, se nabere pri teh ¾%, ki jih država več plača, kot stoji v računih, približno 12 milijonov in celotni primanjkljaj naraste tako na 70 milijonov kron. Tako potrebujejo državne železnice kljub vsemu napredku še vedno državne podpore, dočim se v drugih državah vir dohodkov.

Centrum proti nemškemu državnemu kanclerju.

Nemčija stoji zdaj pred nevarno notranjo krizo. Nemški zvezni svet je namreč glede na postavbo proti jezuitom zavzel tako stališče, da je izstopil iz večine, kjer je zvesto in poštvenovalno ščitil kanclerja. Čast stranke, ki se je porodila v viharjih časih kulturnega boja in ogorčeni njeni volilci zahtevajo, da se odstranijo tiste postavbe, ki smatrajo katoličane za manj vredne državljanov. Centrumu se je posrečilo prepričati tudi protestantske kroge, da ne dvomijo o državni zvestobi katoličanov. Po napornem in vztrajnem delu je centrum izposloval, da so več protikatoliških postav iz dobe kulturnega boja odstranili, a izjemnih postav proti jezuitom ni hotel zvezni svet odstraniti. V zveznem svetu igrajo glavno vlogo evangelijska zveza in gotovi dvorni krogi. Katoličani so bili zadovoljni, ker so izjemno postavbo proti nemškim jezuitom milejše razlagali in trpeli začasno pomoč jezuitov pri pastirovanju. Baron Hertling je o tem na Bavarskem s tajnim odlokom obvestil oblasti. Evangelijska zveza in protestantski hujšaki so nato povzročili vihar, da pritisnejo na zvezni svet. Katoličani pa tudi niso ostali brezbržni. Škofje so za jezuite nastopili, na shodih so katoličani zahtevali, da naj postavbe proti jezuitom odpravijo. Katoliško časopisje je vlade opozarjalo, da naj državni zveste stranke ne prisili v opozicijo.

Nemški zvezni svet se pa na to ni oziral, saj ni šlo za jude ali za socialne demokrate, marveč šlo je za — katoličane. Ne dovolj, šel je celo tako daleč, da je poostiril tolmačenje postav proti jezuitom, ki ne bodo smeli nikjer kot duhovniki poslovati in pastirovati. Jezuitom so prepovedali celo predavati znanstveno, če bi se dotaknili vere ali pa verskih vprašanj. Duh. vaje in konference so ravnotako prepovedane. Le tiho sv. mašo, novo mašo in podelitev sv. zakramentov so jim milostno dovolili. Nemški zvezni svet pa morebiti še misli, da je bil zelo velikodušen, ker ni jezuitom prepovedal pisati učnih knjig in znanstvenih konferenc. Policija bo moral strogo nadzorovati in presojati, če se predavatelj jezuit morebiti kakega verskega vprašanja ni dotaknil. S to razlago je nemški zvezni svet izzval kulturni boj, vsled česar je bil centrum prisiljen prestopiti v opozicijo.

Stvar je politično velevažna. Nemški državni kancler je izgubil večino v državnem zboru. Brez večine pa vlada ne more. Ne preostane mu drugega, kakor da ali državni zbor razpusti in razpiše nove volitve ali pa vpreže socialne demokrate v vladno večino. Izključeno pa tudi ni, da Bethmann pl. Hollweg odstopi.

Konj

za vsako vožnjo, 16 pesti visok se ceno proda. Hlev pri „Avstrijskem cesarju.“

3860

Tolažba dušam v vicah. Z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 2 K, v šagrinu z zlato obrezo 2 K 60 vin. — Ta mclitvenik z obširnimi premišljevanji v blagor našim ranjnim vsestransko najtopleje priporočamo. Njegove prednosti so poleg prekrasne vsebine priročna in lepa oblika ter izredno nizka cena. Dobiva se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

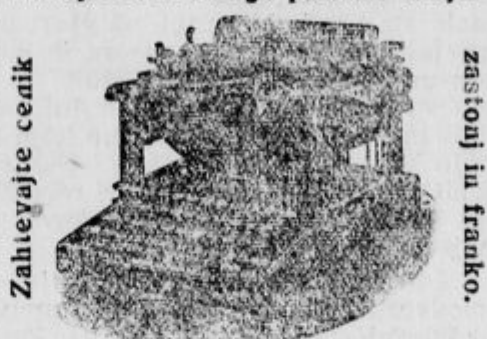
: Naročite „Slovenca“ :

Sir emendolski 1^a kg á K 1.90
surovo maslo

1^a kg á K 3.20 ima ved o v zalogi, ter priporo. a „Centralna mlekarina v Š ofji Loka.“

3827

Zastepstvo in zaloga pisalnih strojev

L. C. Smith & Bros UNDERWOOD

„CORONA“ cena K 375 (na obroke). OGLJENI PAPIR (od K 10 naprej). BARVNI TRAKOVI za vse sisteme.

PISARNISKE OPRAVE (amerikanski pulti itd.). VSE PISARNISKE POTREBSČINE.

THE REX Co. Ljubljana, Šelenburgova ul. 7. Telefon st. 38. 3354

PES

se je zatekel, bele barve z rjavimi lisami in dolgodlak. Kdor ga zasledí, naj ga pripelje h Karolu Černetu v Zg. šiško št. 114, kjer dobi dobro nagrado. 3856

Kontoristinja

z večletno prakso se takoj sprejme v eno večjo manufakturno trgovino na Gorenjskem.

Kje, pove upravnštvo tega lista pod št. 3836. (Znamka.) 3836

Služba

občinskega tajnika ter občinskega sluge

se razpišuje pri podpisnem županstvu. Nastop 1. januarja 1913. Plača po dogovoru. Županstvo Cerkije pri Krškem, dne 7. decembra 1912. 3827

Jožef Omerza župan.

Pozor!

Zaradi nakupa popolnoma nove zaloge se prodaja ostanek zaloge trdke: **Franc Souvan sin** na Mestnem trgu št. 22 po izdatno znižanih cenah. Najceneji nakup za Božič.

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

3861

RAZGLAS.

P 15/12 45

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski gori prodaja na predlog Janeza Kavarja v gozdnih parcelah št. 650 16, 1384/66, 1384 67, 1920, 1953, 1954 in 1955 k. o. Dvije nahajajoč se smrekov in macesnov les za skupno ceno po 8.480 K.

Dražba se bo vršila dne

20. decembra 1912 dop. ob 10¹/₂ uri

pri tem sodišču v sobi št. 4.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejemajo.

Kupnino vplačati je sodišču.

Vadij, ki je vpoložiti pred dražbo, znaša 848 K.

Dražbeni pogoji morejo se vpogledati pri sodišču ob uradnih urah.

c. kr. okrajna sodnija v Kranjski gori

odd. I., dne 10. decembra 1912.

Velika božična prodaja, čudovito nizke cene!

Največja zaloga narejenih oblek, zimskih sukenj, ulstrov, pelerin, hlač, telovnikov, klobukov in čepic za gospode in deklice. Vsakovrstni kratki kožuhi, mestni in potni kožuhi z različno kožno podlogo.

Največja izbira konfekcije za dame in deklice: jopic, paletotov, pelerin, kostumov, kril, bluz, pasov in čepic. Koijerji in muji iz vsakovrstne kože.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič

Ljubljana, Glavni trg 5

3859

Prvo kranjsko podjetje

za izvrševanje umetnega vezenja

in trgovina ročnih del

J. Repše & I. Jeršek

Ljubljana, Kongresni trg šte. 5.

Zaradi velike zaloge se pričeta dela Izvrševanje društven. zastav, trakov po tovarniških cenah prodajo. :: :: ter vseh cerkvenih paramentov.

Belo vezenje. — Fredtiskarija.

Obdržnana nizke cene. — Zunanja naročila se točno izvršujejo. — Ugoden nakup b. letnih daril.

Izpujite le v igalice koris ob ej im Slovenem!

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: M a Moškerc.